

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА

НАЦРТ

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Бања Лука, март 2023. године

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Члан 1.

У Кривичном законнику Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 64/17, 104/18 – Одлука Уставног суда Републике Српске, 15/21 и 89/21), у члану 46а. у ставу 3. ријечи: „може се“ бришу се, а послије ријечи: „осуђеног“ додају се ријечи: „ће се“.

Члан 2.

У члану 50. у ставу 2. број: „50“ замјењује се бројем: „100“.

Члан 3.

Послије члана 156. додају се назив члана и нови члан 156а. који гласе:

„Неовлаштено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка

Члан 156а.

(1) Ко објави или прикаже спис, портрет, фотографију, видео-запис, филм или фонограм личног карактера, без пристанка лица које је спис саставило или на кога се спис односи, односно без пристанка лица које је приказано на портрету, фотографији, видео-запису или филму или чији је глас снимљен на фонограму или без пристанка другог лица чији се пристанак по закону тражи, а такво објављивање или приказивање је имало или могло да има штетне посљедице по лични живот тог лица, казниће се новчаном казном или казном затвора до двије године.

(2) Ако је дјело из става 1. овог члана учињено према члану породице или породичне заједнице или према неком другом лицу у намјери наношења штете угледу тог лица, учинилац ће се казнити казном затвора од шест мјесеци до три године.

(3) Ако је усљед дјела из ст. 1. или 2. овог члана теже нарушено здравље лица чији је спис, портрет или снимак објављен, учинилац ће се казнити казном затвора од једне до пет година, а ако је то довело до смртне посљедице, учинилац ће се казнити затвором од двије до десет година.“

Члан 4.

Члан 170. мијења се и гласи:

„(1) Ко полно узнемирава друго лице, казниће се новчаном казном или казном затвора до једне године.

(2) Ако је дјело из става 1. овог члана учињено према лицу које је у односу подређености или зависности према учиниоцу или које је посебно рањиво због узраста, болести, инвалидитета, зависности, трудноће, тешке тјелесне или душевне сметње, учинилац ће се казнити казном затвора до двије године.

(3) Ако је полно узнемиравање учињено кориштењем компјутерске мреже или неког другог вида комуникације, учинилац ће се казнити казном затвора од шест мјесеци до три године.

(4) Полно узнемиравање је свако вербално, невербално или физичко нежељено понашање полне природе које је усмјерено на повреду достојанства неког лица у сфери полног живота, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење.“

Члан 5.

Послије члана 170. додају се назив члана и нови члан 170а. који гласе:
„Злоупотреба фотографије и видео-записа полно експлицитног садржаја
Члан 170а.

(1) Ко злоупотреби однос повјерења и без пристанка другог лица учини доступним трећем лицу фотографију или снимак полно експлицитног садржаја која је сачињена уз пристанак тог лица за личну употребу и тиме повриједи приватност тог лица, казниће се казном затвора до двије године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко изради нову или преиначи постојећу фотографију или снимак полно експлицитног садржаја другог лица и тај снимак употреби као прави и тиме повриједи приватност другог лица.

(3) Ако је кривично дјело из ст. 1. и 2. овог члана учињено путем компјутерског система или мреже или на други начин којим је омогућено да фотографија или снимак постану доступни већем броју лица, учинилац ће се казнити казном затвора од једне до три године.

(4) Фотографије и снимци или средства којима је извршено кривично дјело из овог члана, одузеће се.“

Члан 6.

У члану 186. у ставу 1. ријечи: „казниће се новчаном казном или казном затвора до двије године“ замјењују се ријечима: „казниће се казном затвора од једне до пет година“.

У ставу 2. ријечи: „од једне до осам година“ замјењују се ријечима: „од двије до десет година“.

У ставу 3. ријечи: „новчаном казном или“ бришу се.

Став 4. брише се.

Члан 7.

Послије члана 208. додаје се нова Глава XVIIа Кривична дјела против части и угледа, називи чланова и нови чл. 208а, 208б, 208в, 208г, 208д, 208ђ. и 208е. који гласе:

„ГЛАВА XVIIа
КРИВИЧНА ДЈЕЛА ПРОТИВ ЧАСТИ И УГЛЕДА

Увреда Члан 208а.

(1) Ко увриједи другога, казниће се новчаном казном од 5.000 КМ до 20.000 КМ.

(2) Ако је дјело из става 1. овог члана учињено путем штампе, радија, телевизије или других средстава јавног информисања или на јавном скупу или на други начин, због чега је увреда постала приступачна већем броју лица, казниће се новчаном казном од 10.000 КМ до 50.000 КМ.

(3) Ако је учинилац био изазван недостојним понашањем увријеђеног или је оштећени пред судом прихватио његово извињење због учињеног дјела, суд га може ослободити казне.

(4) Ако је увријеђени увреду узвратио, суд може оба или само једног учиниоца ослободити од казне.

Клевета Члан 208б.

(1) Ко о другом износи или проноси нешто неистинито што може шкодити његовој части или угледу, знајући да је то што износи или проноси неистина, казниће се новчаном казном од 8.000 КМ до 30.000 КМ.

(2) Ако је дјело из става 1. овога члана учињено путем штампе, радија, телевизије или путем друштвених мрежа, на јавном скупу или на други начин, због чега је оно постало доступно већем броју лица, казниће се новчаном казном од 15.000 КМ до 80.000 КМ.

(3) Ако је оно што се износи или проноси довело или могло довести до тешких посљедица за оштећеног, учинилац ће се казнити новчаном казном од 20.000 КМ до 100.000 КМ.

Изношење личних и породичних прилика Члан 208в.

(1) Ко износи или проноси штогод из личног или породичног живота неког лица што може шкодити његовој части или угледу, казниће се новчаном казном од 10.000 КМ до 40.000 КМ.

(2) Ако је дјело из става 1. овог члана учињено путем штампе, радија, телевизије или путем друштвених мрежа или на јавном скупу или на други начин, због чега је оно постало доступно већем броју лица, учинилац ће се казнити новчаном казном од 20.000 КМ до 100.000 КМ.

(3) Ако је оно што се износи или проноси довело или могло довести до тешких посљедица за оштећеног, учинилац ће се казнити новчаном казном од 25.000 КМ до 120.000 КМ.

(4) Истинитост или неистинитост оног што се износи или проноси из личног или породичног живота неког лица не може се доказивати, осим у случајевима из члана 208д. овог законика.

Јавно излагање порузи због припадности одређеној раси, вјери или националности Члан 208г.

Ко јавно изложи порузи или презиру лице или групу због припадности одређеној раси, боји коже, вјери, националности или због етничког поријекла, сексуалног одређења или родног идентитета, казниће се новчаном казном од 20.000 КМ до 100.000 КМ.

Искључење противправности код кривичних дјела против части и угледа Члан 208д.

Нема кривичног дјела из чл. 208а. до 208в. овог законика ако се ради о увредљивом изражавању или изношењу нечег неистинитог у научном, стручном, књижевном или умјетничком дјелу, у вршењу дужности прописане законом,

новинарског позива, политичке или друге јавне или друштвене дјелатности или одбрани неког права, ако из начина изражавања или из других околности произлази да то није учињено у намјери омаловажавања, или ако лице докаже истинитост свог тврђења, или да је имало основаног разлога да повјерује у истинитост онога што је износило или проносило.

Гоњење за кривична дјела против части и угледа
Члан 208ђ.

(1) Гоњење за дјела из чл. 208а. до 208в. овог законика предузима се по приједлогу.

(2) Ако су дјела из чл. 208а. до 208в. овог законика учињена према умрлом лицу, гоњење се предузима по приједлогу брачног друга или лица које је са умрлим живјело у трајној ванбрачној заједници, сродника у правој линији, усвојиоца, усвојеника, брата или сестре умрлог лица.

Јавно објављивање пресуде за кривична дјела против части и угледа
Члан 208е.

(1) Пресуда којом је оглашен кривим учинилац кривичног дјела против части и угледа извршеног путем штампе, радија, телевизије, компјутерског система или мреже или другог средства јавног информисања или комуникације објавиће се у цијелости или дјелимично о трошку учиниоца.

(2) Суд ће у пресуди одредити начин њеног објављивања, при чему ће, увијек када је то могуће, одредити да то буде у истом средству јавног информисања или комуникације у којем је кривично дјело учињено.“

Члан 8.

Назив члана 225. мијења се и гласи:

„Крађа електричне енергије или топлотне енергије или природног гаса“

Став 1. мијења се и гласи:

„(1) Ко супротно важећим прописима прикључи електроенергетске објекте, уређаје или инсталације на енергетску мрежу, троши електричну или топлотну енергију или природни гас без прописаних мјерних уређаја или мимо њих или на неки други начин неовлаштено користи електричну или топлотну енергију или природни гас, казниће се казном затвора од шест мјесеци до три године и новчаном казном.“

Члан 9.

У члану 330. у ставу 1. ријечи: „у намјери да њеним присвајањем прибави себи или другом противправну имовинску корист“ замјењују се ријечима: „у намјери да је противправно присвоји“.

Члан 10.

Члан 340. мијења се и гласи:

„(1) Ко у поступку пред судом изложи порузи суд, судију, јавног тужиоца или адвоката или ко дјело изврши писменим поднеском суду, казниће се новчаном казном или казном затвора до једне године.

(2) Ако је дјело из става 1. овог члана учињено на посебно неprimјерен начин или је увредљиво изражавање таквог значаја да је довело или је могло довести до тежих штетних посљедица за оштећеног, учинилац ће се казнити новчаном казном или казном затвора до двије године.“

Члан 11.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
Ненад Стевандић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 10. Устава Републике Српске, према којем су грађани Републике Српске, између осталог, равноправни у слободама, правима и дужностима, једнаки су пред законом и уживају исту правну заштиту људских права и слобода, у Амандману XXXII т. 5) и 10) на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република уређује и обезбјеђује остваривање и заштиту људских права и слобода и организацију, надлежности и рад државних органа и у члану 70. став 1. тачка 2. Устава, према којем Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број 22.02-020-523/23 од 1. марта 2023. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 10. Устава Републике Српске, према којем су грађани Републике Српске, између осталог, равноправни у слободама, правима и дужностима, једнаки су пред законом и уживају исту правну заштиту људских права и слобода, у Амандману XXXII т. 5) и 10) на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република уређује и обезбјеђује остваривање и заштиту људских права и слобода и организацију, надлежности и рад државних органа и у члану 70. став 1. тачка 2. Устава, према којем Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Измјенама и допунама Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 64/17, 104/18 – Одлука Уставног суда Републике Српске, 15/21 и 89/21) уводе се нова кривична дјела неовлаштено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка и злоупотреба фотографије и видео-записа полно експлицитног садржаја (чл. 156а. и 170а), врши се измјена кривичних дјела полно узнемиравање и крађа електричне енергије или топлотне енергије или природног гаса (члан 170. и члан 225. став 1), коригују казне код кривичног дјела промјена породичног стања (члан 186), измјена кривичног дјела повреда угледа суда (члан 340), те се врше одређене корекције техничке природе. Такође, овим измјенама прописују се нова кривична дјела која се односе на кривична дјела против части и угледа (чл. 208а, 208б, 208в, 208г, 208д, 208ђ. и 208е), као и одређене корекције члана 50. у смислу прописивања износа за извршење новчане казне.

Обрађивач је у складу са чланом 41. став 1. тачка 5) Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14) образложио разлоге за доношење. С тим у вези, као разлог за доношење, обрађивач наводи потребу усклађивања одређених кривичних дјела са Конвенцијом Савјета Европе о спречавању и борби против насиља у породици и родно заснованог насиља (Истанбулском конвенцијом), као и проблем у тумачењу и примјени норме јер су се за одређена кривична дјела показале одређене недоречености због чега се доносе наредбе о неспровођењу истраге или наредбе о обустави истраге или судови доносе ослобађајуће пресуде за та кривична дјела. Примјена одредбе члана 50. Законика која се односи на извршење новчане казне је створила могућност произвољне примјене овог института на начин да исти суд који је изрекао кривичну санкцију, у поступку одлучивања о захтјеву за замјену казне затвора новчаном казном, поновно утврђује све релевантне околности

битне за одређивање казне, што је у ранијем поступку већ једном утврдио. Како би се заштитило људско достојанство, част и углед гарантовани чланом 10. Устава Републике Српске, прописују се кривична дјела против части и угледа. Као разлог доношења наводи се и трагичан догађај самоубиства младића због објављивања снимка и исмијавања на друштвеним мрежама, који се догодио у октобру 2022. године, због чега се утврдила потреба за прописивањем новог кривичног дјела неовлаштено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка са квалификованим обликом уколико дође до смртне посљедице. Такође је измијењено и кривично дјело повреда угледа суда на начин да се повредом угледа суда сматра, поред до сада, излагања порузи суда и судије, и излагање порузи јавног тужиоца или адвоката. У складу са наведеним, обрађивач је приступио изради измјена и допуна Кривичног законика Републике Српске.

У складу са чланом 36. став 1. тачка 9) Пословника о раду Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 123/18) и Смјерницама за консултације у изради прописа и других општих аката („Службени гласник Републике Српске“, број 86/22) обрађивач Нацрта утврдио је да је овај закон од интереса за јавност, те је Закон објављен на интернет страници (www.vladars.net), са роком од седам дана ради достављања примједба и сугестија. На предложени текст није било примједба и сугестија.

Имајући у виду да је Закон усаглашен са Уставом, правним системом Републике Српске и Правилима за израду закона и других прописа, мишљење Републичког секретаријата за законодавство је да се Нацрт закона о измјенама и допунама Кривичног законика Републике Српске може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу број: 17.03-020-666/23 од 1. марта 2023. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе Нацрта закона о измјенама и допунама Кривичног законика Републике Српске, нису установљени обавезујући секундарни извори права релевантни за предмет уређивања достављеног акта. Због тога у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјењиво“.

Предметним нацртом настоји се пружити већа заштита жртвама кривичних дјела против полног интегритета и неовлаштеног фотографисања, те се уведе нова кривична дјела, и то:

- Неовлаштено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка и
- Злоупотреба фотографије и видео-записа полно експлицитног садржаја.

Ако је неовлаштено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка учињено према члану породице или породичне заједнице или према неком другом лицу у намјери наносења штете угледу тог лица, учинилац ће се казнити казном затвора од шест мјесеци до три године.

Дакле, обрађивач је узео у обзир Повељу Европске уније о основним правима¹, нарочито члан 7. који прописује да свако има право на поштовање свог приватног и породичног живота, као и сродну Конвенцију Савјета Европе о заштити људских права и основних слобода². Подсјећамо обрађивача да и члан 12. Опште декларације о људским правима³ такође забрањује извргавање самовољном мијешању у приватан живот, породицу, дом, као и нападе на част и углед лица.

¹ *Charter of Fundamental Rights of the European Union.*

² *Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.*

³ *Universal Declaration of Human Rights.*

Поред наведених, значајан извор права представља и Конвенција Савјета Европе о спречавању и борби против насиља у породици и родно заснованог насиља⁴ (Истанбулска конвенција) чији је циљ да се насиље над женама и насиље у породици криминализује и адекватно казни.

Обрађивач такође уводи нова кривична дјела против части и угледа. Повеља Европске уније о основним правима и Конвенција Савјета Европе о заштити људских права и основних слобода прописују да свако има право на слободу изражавања. Међутим, док Европска унија тежи ка декриминализацији, Конвенција Савјета Европе о заштити људских права и основних слобода поред тежње за декриминализацијом, у члану 10. став 2. дозвољава и одређена ограничења ове слободе:

„Пошто кориштење ових слобода повлачи за собом дужности и одговорности, оно се може подвргнути формалностима, условима, ограничењима или казнама прописаним законом и неопходним у демократском друштву у интересу националне безбједности, територијалног интегритета или јавне безбједности, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала, заштите угледа или права других, спречавања откривања обавјештења добијених у повјерењу, или ради очувања ауторитета и непристрасности судства.“

Указујемо обрађивачу да до израде Приједлога узме у обзир и Међународни пакт о грађанским и политичким правима⁵ који такође у члану 19. у ставу 3. предвиђа ограничења слободе изражавања из разлога поштовања права или угледа других лица и/или из разлога заштите безбједности земље, јавног реда, јавног здравља или морала.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Министарству правде од Фондације Удружене жене Бања Лука упућена је иницијатива за измјене Кривичног законика Републике Српске у вези са кривичним дјелом полно узнемиравање и усклађивање дјела са Конвенцијом Савјета Европе о спречавању и борби против насиља у породици и родно заснованог насиља (Истанбулска конвенција), а у циљу веће заштите жртава сексуалног насиља и узнемиравања, на начин да им се обезбиједи боља подршка и заштита, као и да се унаприједи превентивни ефекти кривичног законодавства у овој области. У том смислу измијењено је кривично дјело полно узнемиравање (члан 170) и прописано ново кривично дјело злоупотреба фотографије и видео-записа полно експлицитног садржаја (члан 170а). Такође, Министарству правде је од Републичког јавног тужилаштва достављена иницијатива за измјену члана 225. (крађа електричне енергије или природног гаса), јер су се у тумачењу и примјени ове норме показале одређене недоречености због чега се доносе наредбе о неспровођењу истраге или наредбе о обустави истраге или судови доносе ослобађајуће пресуде у вези са овим кривичним дјелом.

Поред достављених иницијатива, измјенама Кривичног законика се приступило и у сљедећим дијеловима:

Чланом 46а. став 3. Кривичног законика Републике Српске прописано је да се изречена казна затвора која не прелази једну годину дана може на захтјев осуђеног замијенити новчаном казном, сходно одредби члана 50. ст. 2. и 3. овог законика. У примјени ове одредбе, створила се могућност произвољне примјене овог института на начин да исти суд који је изрекао кривичну санкцију, у поступку одлучивања о захтјеву за замјену казне затвора новчаном казном поново утврђује све релевантне околности битне за одређивање казне, што је у ранијем поступку већ једном утврдио. На овај начин

⁴ *Convention on Preventing and Combating Domestic Violence and Gender-based Violence.*

⁵ *International Covenant on Civil and Political Rights.*

доводи се у питање принцип владавине права и правне сигурности, који захтијева да закони буду довољно прецизни и јасни како би се избјегла произвољност у одлучивању као и различито тумачење одредбе од стране судова који је примјењују. Овим измјенама мијења се поменути став на начин да се изречена казна затвора која не прелази годину дана на захтјев осуђеног замјењује новчаном казном, без могућности суда да одлучује да ли ће захтјеву осуђеног удовољити или не и о истој правној ствари одлучивати два пута. Такође, у члану 50, код института извршења новчане казне, износ од 50 КМ мијења се износом од 100 КМ.

Након трагичног догађаја самоубиства младића због објављивања снимка и исмијавања на друштвеним мрежама, који се догодио у октобру 2022. године, утврдила се потреба и за прописивањем новог кривичног дјела неовлаштено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка (члан 156а) са квалификованим обликом (смртна посљедица).

Уставом Републике Српске, чланом 13. прописано је да су људско достојанство, тјелесни и духовни интегритет, човјекова приватност, лични и породични живот неповредиви. У том смислу, свако лице има право тражити од другог лица да поштује и не омаловажава његово лично достојанство. Људско достојанство произлази из једнакости људи и једнако припада сваком. Кривично законодавство земаља у окружењу, па чак и кривично законодавство земаља које су у Европској унији прописује кривична дјела против части и угледа. Та кривична дјела налазе се у кривичном законодавству Србије, Хрватске, Словеније, Црне Горе и Македоније. Изношење неистина, личних и породичних прилика, излагање порузи одређених категорија лица је превазишло сваку норму друштвено прихватљивог понашања и на сваки начин обезвриједило људско достојанство, тјелесни и духовни интегритет, човјекову приватност, као и лични и породични живот. У том смислу, овим законом прописују се кривична дјела против части и угледа и то кривична дјела увреда, клевета, изношење личних и породичних прилика, јавно излагање порузи због припадности одређеној раси, вјери или националности, као и искључење противправности код кривичних дјела против части и угледа и гоњење за ова кривична дјела.

Измијењено је и кривично дјело повреда угледа суда (члан 340), на начин да се повредом угледа суда сматра, поред до сада, излагања порузи суда и судије и излагање порузи јавног тужиоца или адвоката. Такође, кориговане су одредбе члана 186. у смислу поопштравања казни код кривичног дјела промјена породичног стања, а у члану 330. извршена је техничка корекција.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. мијења се став 3. члана 46. на начин да се прописује да се изречена казна затвора која не прелази годину дана, на захтјев осуђеног ће се замијенити новчаном казном сходно одредби члана 50. ст. 2. и 3. Законика.

Чланом 2. прописује се да се код института извршења новчане казне износ од 50 КМ мијења износом од 100 КМ што значи да ако осуђени не плати новчану казну нити се она принудно изврши, донијеће се одлука о замјени новчане казне казном затвора на начин да се 100 КМ замијени једним даном казне затвора.

Чланом 3. прописује се ново кривично дјело неовлаштено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка. У ставу 1. прописује се да ко објави или прикаже спис, портрет, фотографију, видео-запис, филм или фонограм личног карактера, без пристанка лица које је спис саставило или на кога се спис односи, односно без пристанка лица које је приказано на портрету, фотографији, видео-запису или филму или

чији је глас снимљен на фонограму или без пристанка другог лица чији се пристанак по закону тражи, а такво објављивање или приказивање је имало или могло да има штетне посљедице по лични живот тог лица, казниће се новчаном казном или казном затвора до двије године. Ако је дјело из става 1. овог члана учињено према члану породице или породичне заједнице или према неком другом лицу у намјери наносења штете угледу тог лица, учинилац ће се казнити казном затвора од шест мјесеци до три године. Ако је усљед дјела теже нарушено здравље лица чији је спис, портрет или снимак објављен, учинилац ће се казнити казном затвора од једне до пет година, а ако је то довело до смртне посљедице, учинилац ће се казнити затвором од двије до десет година.

Чланом 4. мијења се кривично дјело полно узнемиравање на начин да се усклађује са Истанбулском конвенцијом и прописује да ко полно узнемирава друго лице, казниће се новчаном казном или казном затвора до једне године. Ако је дјело учињено према лицу које је у односу подређености или зависности према учиниоцу или које је посебно рањиво због узраста, болести, инвалидитета, зависности, трудноће, тешке тјелесне или душевне сметње, учинилац ће се казнити казном затвора до двије године. Ако је полно узнемиравање учињено кориштењем компјутерске мреже или неког другог вида комуникације, учинилац ће се казнити казном затвора од шест мјесеци до три године. Такође се прописује и да се полным узнемиравањем сматра свако вербално, невербално или физичко нежељено понашање полне природе које је усмјерено на повреду достојанства неког лица у сфери полног живота, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење.

Чланом 5. прописује се ново кривично дјело злоупотреба фотографије и видео-записа полно експлицитног садржаја. У ставу 1. прописује се да ко злоупотреби однос повјерења и без пристанка другог лица учини доступним трећем лицу фотографију или снимак полно експлицитног садржаја која је сачињена уз пристанак тог лица за личну употребу и тиме повриједи приватност тог лица, казниће се казном затвора до двије године. Истом казном казниће се и ко изради нову или преиначи постојећу фотографију или снимак полно експлицитног садржаја другог лица и тај снимак употреби као прави и тиме повриједи приватност другог лица. Ако је кривично дјело учињено путем компјутерског система или мреже или на други начин којим је омогућено да фотографија или снимак постану доступни већем броју лица, учинилац ће се казнити казном затвора од једне до три године.

Чланом 6. повећавају се прописане казне код кривичног дјела промјена породичног стања.

Чланом 7. прописује се нова глава и кривична дјела против части и угледа. У том смислу пропије се ново кривично дјело увреда на начин да ко увриједи другога, казниће се новчаном казном од 5.000 КМ до 20.000 КМ. Ако је дјело из става 1. овог члана учињено путем штампе, радија, телевизије или других средстава јавног информисања или на јавном скупу или на други начин због чега је увреда постала приступачна већем броју лица, казниће се новчаном казном од 10.000 КМ до 50.000 КМ. Ако је учинилац био изазван недостојним понашањем увријеђеног или је оштећени пред судом прихватио његово извињење због учињеног дјела, суд га може ослободити казне, а ако је увријеђени увреду узвратио, суд може оба или само једног учиниоца ослободити од казне. Такође прописује се и кривично дјело клевета на начин да ко о другом износи или проноси нешто неистинито што може шкодити његовој части или угледу, знајући да је то што износи или проноси неистина, казниће се новчаном казном од 8.000 КМ до 30.000 КМ. Ако је дјело из става 1. овога члана учињено путем штампе, радија, телевизије или путем друштвених мрежа, на јавном скупу или на други начин због чега је оно постало доступно већем броју лица, казниће се новчаном казном од 15.000 КМ до 80.000 КМ. Ако је оно што се износи или проноси довело или могло довести до тешких посљедица за

оштећеног, учинилац ће се казнити новчаном казном од 20.000 КМ до 100.000 КМ. Као ново кривично дјело прописује се и изношење личних и породичних прилика на начин да ко износи или проноси штогод из личног или породичног живота неког лица што може шкодити његовој части или угледу, казниће се новчаном казном од 10.000 КМ до 40.000 КМ. Ако је дјело из става 1. овог члана учињено путем штампе, радија, телевизије или путем друштвених мрежа или на јавном скупу или на други начин, због чега је оно постало доступно већем броју лица, учинилац ће се казнити новчаном казном од 20.000 КМ до 100.000 КМ. Ако је оно што се износи или проноси довело или могло довести до тешких посљедица за оштећеног, учинилац ће се казнити новчаном казном од 25.000 КМ до 120.000 КМ. Истинитост или неистинитост оног што се износи или проноси из личног или породичног живота неког лица не може се доказивати, осим у случајевима искључења притивправности код кривичних дјела против части и угледа. И на крају, прописује се и кривично дјело јавно излагање порузи због припадности одређеној раси, вјери или националности на начин да ко јавно изложи порузи или презиру лице или групу због припадности одређеној раси, боји коже, вјери, националности или због етничког поријекла, сексуалног одређења или родног идентитета, казниће се новчаном казном од 20.000 КМ до 100.000 КМ.

Овим законом, за кривична дјела против части и угледа, прописује се и искључење притивправности код кривичних дјела против части и угледа, те се у члану 208д. прописује да нема кривичног дјела увреде, клевете, изношење личних и породичних прилика или јавно излагање порузи због припадности одређеној раси, вјери или националности ако се ради о увредљивом изражавању или изношењу нечег неистинитог у научном, стручном, књижевном или умјетничком дјелу, у вршењу дужности прописане законом, новинарског позива, политичке или друге јавне или друштвене дјелатности или одбрани неког права, ако из начина изражавања или из других околности произлази да то није учињено у намјери омаловажавања или ако лице докаже истинитост свог тврђења или да је имало основаног разлога да повјерује у истинитост онога што је износило или проносило.

Гоњење за кривична дјела против части и угледа предузима се по приједлогу, а ако су учињена према умрлом лицу, гоњење се предузима по приједлогу брачног друга или лица које је са умрлим живјело у трајној ванбрачној заједници, сродника у правој линији, усвојоца, усвојеника, брата или сестре умрлог лица. Овим законом такође се прописује и обавеза јавног објављивања пресуде за кривична дјела против части и угледа на начин да ће се пресуда којом је оглашен кривим учинилац кривичног дјела против части и угледа извршеног путем штампе, радија, телевизије, компјутерског система или мреже или другог средства јавног информисања или комуникације објавити у цијелости или дјелимично о трошку учиниоца, а суд ће у пресуди одредити начин њеног објављивања, при чему ће, увијек када је то могуће, одредити да то буде у истом средству јавног информисања или комуникације у којем је кривично дјело учињено.

Чланом 8. коригује се одредба која се односи на кривично дјело крађа електричне енергије, топлотне енергије или природног гаса. Тако се у ставу 1. прописује да ко супротно важећим прописима прикључи електроенергетске објекте, уређаје или инсталације на енергетску мрежу, троши електричну или топлотну енергију или природни гас без прописаних мјерних уређаја или мимо њих или на неки други начин неовлаштено користи електричну или топлотну енергију или природни гас, да ће се казнити казном затвора од шест мјесеци до три године и новчаном казном.

У члану 9. врше се исправке техничке природе.

У члану 10. мијења се кривично дјело повреда угледа суда на начин да се прописује да ко у поступку пред судом изложи порузи суд, судију, јавног тужиоца или адвоката или ко дјело изврши писменим поднеском суду, казниће се новчаном казном

или казном затвора до једне године. Ако је дјело учињено на посебно непримјерен начин или је увредљиво изражавање таквог значаја да је довело или је могло довести до тежих штетних посљедица за оштећеног, учинилац ће се казнити новчаном казном или казном затвора до двије године.

Чланом 11. прописује се ступање на снагу закона.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Према Мишљењу Министарства привреде и предузетништва број: 18.06-020-667/23 од 1. марта 2023. године, увидом у Нацрт закона о измјенама и допунама Кривичног законика Републике Српске и Образац 1. процјене утицаја закона, Увидом у Нацрт закона о измјенама и допунама Кривичног законика Републике Српске и Образац 1. процјене утицаја закона, Министарство привреде и предузетништва констатује да је обрађивач спровео сљедеће методолошке кораке процјене утицаја прописа:

Нацрт није планиран Планом рада Министарства правде за 2023. годину. У вези с проблемом који се жели ријешити, утврђена је потреба усклађивања с Конвенцијом Савјета Европе о спречавању и борби против насиља у породици и родно заснованог насиља (Истанбулска конвенција), с циљем боље подршке и веће заштите жртава сексуалног насиља и узнемиравања и унапређења превентивних ефеката кривичног законодавства у овој области. У том смислу, измијењене су одредбе о кривичном дјелу полно узнемиравање и прописано је ново кривично дјело злоупотреба фотографије и видео-записа полно експлицитног садржаја. Указала се потреба да се пропише и ново кривично дјело неовлаштено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка. Исто тако, у постојећем законском рјешењу није утврђена класификација кривичних дјела против части и угледа, док је у пракси препознат проблем честе злоупотребе ове правне празнине и неодвраћајућих санкција за ову негативну друштвену појаву, што за посљедицу има нарушавање угледа, људског достојанства, те личног и породичног живота. Осим тога, у тумачењу и примјени одредаба о кривичном дјелу крађа енергије појавиле су се недоречености, због чега се доносе наредбе о неспровођењу истраге или наредбе о обустави истраге или судови доносе ослобађајуће пресуде у вези са овим кривичним дјелом.

Циљ који се жели постићи доношењем закона је унапређење кривично-правне заштите грађана. Код утврђивања опција за постизање циљева и њихове анализе, утврђено је да се циљ може постићи једино регулаторном мјером, јер се ради о кривично-правној области. У вези са утицајем на јавне буџете, утврђено је да се може очекивати позитиван утицај на републички буџет, услед наплате новчаних казни за новопрписана кривична дјела против части и угледа. Даље је утврђено да ће се закон примјењивати у оквиру постојећих капацитета надлежних институција, те да за примјену нису потребна додатна средства. У вези са утицајем на пословање, утврђено је да Нацрт не утиче на пословање. Осим тога, Нацртом нису прописане формалности за грађане и пословни сектор у Републици Српској. У вези са социјалним утицајем, утврђено је да се Нацртом прописују нова кривична дјела неовлаштено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка и злоупотреба фотографије и видео-записа полно експлицитног садржаја и мијења кривично дјело полно узнемиравање. На тај начин, Нацртом се у значајној мјери унапређује заштита рањивих група у области спречавања полног узнемиравања и неовлаштеног снимања и дистрибуције приватних фотографија и снимака. Осим тога, Нацртом се повећавају казне затвора за кривично дјело промјена породичног стања, с обзиром на то да је заштита дјеце од највећег интереса за друштво,

а да ово кривично дјело има далекосежне посљедице по дијете. Такође, увођењем кривичних дјела против части и угледа и новчаних казни штити се људско достојанство, приватност, интегритет и лични и породични живот. У вези са утицајем на животну средину, утврђено је да Нацрт не утиче на животну средину. У погледу осталих методолошких корака процјене утицаја прописа, утврђено је да су обављене консултације с релевантним институцијама. Иницијативу за измјену закона упутили су Републичко јавно тужилаштво и фондација „Удружене жене“ Бања Лука.

Када је у питању спровођење прописа, утврђено је да је за примјену закона одговорно Министарство правде. Један од кључних показатеља за праћење и вредновање ефеката примјене закона ће бити број и квалитет правоснажних пресуда за кривична дјела регулисана овим законом. Министарство привреде и предузетништва утврдило је да је обрађивач, приликом спровођења процјене утицаја прописа, поступио у складу са Одлуком о процјени утицаја прописа.

VI УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са чланом 36. став 1. тачка 9) Пословника о раду Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 123/18) и Смјерницама за консултације у изради прописа и других општих аката („Службени гласник Републике Српске“, број 86/22) обрађивач Нацрта утврдио је да је овај закон од интереса за јавност. Закон је објављен на интернет страници (www.vladars.net), са роком од седам дана ради достављања примједба и сугестија. На предложени текст није било примједба и сугестија.

VII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства.

**ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

(Текст предложене измјене и допуна уграђен у текст Закона)

Казна затвора

Члан 46.

- (1) Казна затвора не може бити краћа од три мјесеца, ни дужа од двадесет година.
- (2) Казна затвора изриче се на пуне године и мјесеце, а до шест мјесеци и на пуне дане.
- (3) Казну затвора до шест мјесеци суд може изрећи само ако посебне околности дјела и учиниоца показују да се новчаном казном не може постићи сврха кажњавања или да се новчана казна неће моћи извршити.
- (4) Одредба из става 3. овог члана не односи се на казну затвора као замјену за неплаћену новчану казну (члан 50. ст. 2. и 3) или за опозвану условну осуду (члан 64).
- (5) Казна затвора у трајању до једне године може се изузетно извршити и у просторима у којима осуђени станује (кућни затвор). Овакав начин извршења казне затвора суд може одредити учиниоцу који је стар или изнемогао, тешко болестан, инвалидно лице, трудна жена, самохрани родитељ малољетне дјецe, ако се може очекивати да ће се и на тај начин постићи сврха кажњавања и ако је учинилац са тим сагласан.
- (6) Осуђени којем је одређено извршење казне затвора у складу са ставом 5. овог члана не смије напуштати просторе у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција.
- (7) Ако не постоје услови да се електронским или телекомуникационим средствима контролише извршавање кућног затвора, суд може одредити предузимање мјера контроле и надзора од стране полиције у мјесту у којем се налази мјесто становања осуђеног, уз обавезу да се редовно извјештава о вршењу контроле и надзора. Ако осуђени прекрши забрану напуштања простора становања, суд може одредити да остатак казне затвора издржи у установи за извршење казне затвора.
- (8) Осуђеном за кривично дјело против брака и породице који живи са оштећеним у истом породичном домаћинству не може се одредити извршење казне затвора на начин прописан у ставу 5. овог члана.

Изузетност краткотрајне казне затвора

Члан 46а.

- (1) Казну затвора до шест мјесеци суд може изрећи само ако посебне околности дјела и учиниоца показују да се новчаном казном не може постићи сврха кажњавања или да се новчана казна неће моћи извршити.
- (2) Одредба става 1. овог члана не односи се на казну затвора као замјену за неплаћену новчану казну (члан 50. ст. 2. и 3), опозвану условну осуду (чл. 64, 65. и 66), неизвршени рад у јавном интересу (члан 70. став 7) и казну одузимање возачке дозволе (члан 51. став 5).

(3) Изречена казна затвора која не прелази једну годину дана, на захтјев осуђеног **ће се** замијенити новчаном казном, сходно одредби члана 50. ст. 2. и 3. овог законика.

Извршење новчане казне

Члан 50.

(1) У пресуди се одређује рок плаћања новчане казне који не може бити краћи од петнаест дана, нити дужи од три мјесеца. У оправданим случајевима суд може дозволити да осуђени новчану казну плати у ратама, с тим да рок исплате не може бити дужи од једне године.

(2) Ако осуђени не плати новчану казну у цијелости или дјелимично у одређеном року, суд ће наредити њено принудно извршење у поступку који је прописан законом. Ако новчана казна путем принудног извршења не буде наплаћена у року од једне године, суд ће донијети одлуку о замјени новчане казне казном затвора, на начин да се **100** КМ, односно сваки започети дневни износ новчане казне замијени једним даном казне затвора, с тим да казна затвора у том случају не може бити дужа од двије године.

(3) Ако осуђени исплати само дио новчане казне, остатак се сразмјерно претвара у казну затвора, а ако осуђени исплати и остатак новчане казне, извршење казне затвора се обуставља.

(4) Ако осуђени нема стално пребивалиште или боравиште у Босни и Херцеговини, новчана казна се наплаћује без одлагања. Ако се не обезбиједи наплата новчане казне на тај начин, суд ће је без одлагања замијенити казном затвора.

Неовлаштено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка Члан 156а.

(1) Ко објави или прикаже спис, портрет, фотографију, видео-запис, филм или фонограм личног карактера, без пристанка лица које је спис саставило или на кога се спис односи, односно без пристанка лица које је приказано на портрету, фотографији, видео-запису или филму или чији је глас снимљен на фонограму или без пристанка другог лица чији се пристанак по закону тражи, а такво објављивање или приказивање је имало или могло да има штетне посљедице по лични живот тог лица, казниће се новчаном казном или казном затвора до двије године.

(2) Ако је дјело из става 1. овог члана учињено према члану породице или породичне заједнице или према неком другом лицу у намјери наношења штете угледу тог лица, учинилац ће се казнити казном затвора од шест мјесеци до три године.

(3) Ако је усљед дјела из ст. 1. или 2. овог члана теже нарушено здравље лица чији је спис, портрет или снимак објављен, учинилац ће се казнити казном затвора од једне до пет година, а ако је то довело до смртне посљедице, учинилац ће се казнити затвором од двије до десет година.

Члан 170.

Полно узнемиравање

(1) Ко полно узнемирава друго лице, казниће се новчаном казном или казном затвора до једне године.

(2) Ако је дјело из става 1. овог члана учињено према лицу које је у односу подређености или зависности према учиниоцу или које је посебно рањиво због

узраста, болести, инвалидитета, зависности, трудноће, тешке тјелесне или душевне сметње, учинилац ће се казнити казном затвора до двије године.

(3) Ако је полно узнемиравање учињено кориштењем компјутерске мреже или неког другог вида комуникације, учинилац ће се казнити казном затвора од шест мјесеци до три године.

(4) Полно узнемиравање је свако вербално, невербално или физичко нежељено понашање полне природе које је усмјерено на повреду достојанства неког лица у сфери полног живота, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење.

Злоупотреба фотографије и видео-записа полно експлицитног садржаја Члан 170а.

(1) Ко злоупотреби однос повјерења и без пристанка другог лица учини доступним трећем лицу фотографију или снимак полно експлицитног садржаја која је сачињена уз пристанак тог лица за личну употребу и тиме повриједи приватност тог лица, казниће се казном затвора до двије године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко изradi нову или преиначи постојећу фотографију или снимак полно експлицитног садржаја другог лица и тај снимак употреби као прави и тиме повриједи приватност другог лица.

(3) Ако је кривично дјело из ст. 1. и 2. овог члана учињено путем компјутерског система или мреже или на други начин којим је омогућено да фотографија или снимак постану доступни већем броју лица, учинилац ће се казнити казном затвора од једне до три године.

(4) Фотографије и снимци или средства којима је извршено кривично дјело из овог члана, одузеће се.

Промјена породичног стања Члан 186.

(1) Ко подметањем, замјеном или на други начин промијени породично стање дјетета, казниће се казном затвора од једне до пет година.

(2) Ко дјело из става 1. овог члана изврши из користољубља, злоупотребом положаја или у саставу групе или организоване криминалне групе, казниће се казном затвора од двије до десет година.

(3) Ко замјеном или на други начин нехатно промијени породично стање дјетета, казниће се казном затвора до једне године.

ГЛАВА XVIIa КРИВИЧНА ДЈЕЛА ПРОТИВ ЧАСТИ И УГЛЕДА

Увреда Члан 208а.

(1) Ко увриједи другога, казниће се новчаном казном од 5.000 КМ до 20.000 КМ.

(2) Ако је дјело из става 1. овог члана учињено путем штампе, радија, телевизије или других средстава јавног информисања или на јавном скупу или на други начин, због чега је увреда постала приступачна већем броју лица, казниће се новчаном казном од 10.000 КМ до 50.000 КМ.

(3) Ако је учинилац био изазван недостојним понашањем увријеђеног или је оштећени пред судом прихватио његово извињење због учињеног дјела, суд га може ослободити казне.

(4) Ако је увријеђени увреду узвратио, суд може оба или само једног учиниоца ослободити од казне.

Клевета Члан 208б.

(1) Ко о другом износи или проноси нешто неистинито што може шкодити његовој части или угледу, знајући да је то што износи или проноси неистина, казниће се новчаном казном од 8.000 КМ до 30.000 КМ.

(2) Ако је дјело из става 1. овога члана учињено путем штампе, радија, телевизије или путем друштвених мрежа, на јавном скупу или на други начин, због чега је оно постало доступно већем броју лица, казниће се новчаном казном од 15.000 КМ до 80.000 КМ.

(3) Ако је оно што се износи или проноси довело или могло довести до тешких посљедица за оштећеног, учинилац ће се казнити новчаном казном од 20.000 КМ до 100.000 КМ.

Изношење личних и породичних прилика Члан 208в.

(1) Ко износи или проноси штогод из личног или породичног живота неког лица што може шкодити његовој части или угледу, казниће се новчаном казном од 10.000 КМ до 40.000 КМ.

(2) Ако је дјело из става 1. овог члана учињено путем штампе, радија, телевизије или путем друштвених мрежа или на јавном скупу или на други начин, због чега је оно постало доступно већем броју лица, учинилац ће се казнити новчаном казном од 20.000 КМ до 100.000 КМ.

(3) Ако је оно што се износи или проноси довело или могло довести до тешких посљедица за оштећеног, учинилац ће се казнити новчаном казном од 25.000 КМ до 120.000 КМ.

(4) Истинитост или неистинитост оног што се износи или проноси из личног или породичног живота неког лица не може се доказивати, осим у случајевима из члана 208д. овог законика.

Јавно излагање порузи због припадности одређеној раси, вјери или националности Члан 208г.

Ко јавно изложи порузи или презиру лице или групу због припадности одређеној раси, боји коже, вјери, националности или због етничког поријекла, сексуалног одређења или родног идентитета, казниће се новчаном казном од 20.000 КМ до 100.000 КМ.

Искључење противправности код кривичних дјела против части и угледа Члан 208д.

Нема кривичног дјела из чл. 208а. до 208в. овог законика ако се ради о увредљивом изражавању или изношењу нечег неистинитог у научном, стручном, књижевном или умјетничком дјелу, у вршењу дужности прописане законом,

новинарског позива, политичке или друге јавне или друштвене дјелатности или одбрани неког права, ако из начина изражавања или из других околности произлази да то није учињено у намјери омаловажавања, или ако лице докаже истинитост свог тврђења, или да је имало основаног разлога да повјерује у истинитост онога што је износило или проносило.

**Гоњење за кривична дјела против части и угледа
Члан 208ђ.**

(1) Гоњење за дјела из чл. 208а. до 208в. овог законика предузима се по приједлогу.

(2) Ако су дјела из чл. 208а. до 208в. овог законика учињена према умрлом лицу, гоњење се предузима по приједлогу брачног друга или лица које је са умрлим живјело у трајној ванбрачној заједници, сродника у правој линији, усвојиоца, усвојеника, брата или сестре умрлог лица.

**Јавно објављивање пресуде за кривична дјела против части и
угледа
Члан 208е.**

(1) Пресуда којом је оглашен кривим учинилац кривичног дјела против части и угледа извршеног путем штампе, радија, телевизије, компјутерског система или мреже или другог средства јавног информисања или комуникације објавиће се у цијелости или дјелимично о трошку учиниоца.

(2) Суд ће у пресуди одредити начин њеног објављивања, при чему ће, увијек када је то могуће, одредити да то буде у истом средству јавног информисања или комуникације у којем је кривично дјело учињено.

**Крађа електричне енергије или топлотне енергије или природног гаса
Члан 225.**

(1) Ко супротно важећим прописима прикључи електроенергетске објекте, уређаје или инсталације на енергетску мрежу, троши електричну или топлотну енергију или природни гас без прописаних мјерних уређаја или мимо њих или на неки други начин неовлаштено користи електричну или топлотну енергију или природни гас, казниће се казном затвора од шест мјесеци до три године и новчаном казном.

(2) Ако је учинилац дјела из става 1. овог члана крајњи купац, казниће се казном затвора од једне до пет година и новчаном казном.

(3) Крајњи купац који не пријави кривично дјело из става 1. овог члана, казниће се казном затвора до двије године и новчаном казном.

(4) Ако вриједност украдене електричне енергије, топлотне енергије или природног гаса прелази износ од 10.000 КМ, учинилац ће се казнити казном затвора од шест мјесеци до пет година и новчаном казном, а ако прелази 50.000 КМ, казном затвора од двије до осам година и новчаном казном.

(5) Покушај дјела из става 1. овог члана је кажњив.

(6) Ако је извршилац кривичног дјела из ст. 1. или 2. овог члана правно лице, казниће се новчаном казном од 20.000 КМ до 200.000 КМ, а одговорно лице казном затвора до три године и новчаном казном.

Противзаконито присвајање ствари приликом вршења претресања
или спровођења извршења
Члан 330.

(1) Службено лице које приликом претресања стана, просторија или лица, или приликом спровођења извршења у судском или управном поступку одузме покретну ствар у **намјери да је противправно присвоји**, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година.

(2) Ако је дјелом из става 1. одузета ствар велике вриједности, учинилац ће се казнити казном затвора од једне до осам година.

Повреда угледа суда
Члан 340.

(1) Ко у поступку пред судом изложи порузи суд, судију, јавног тужиоца или адвоката или ко дјело изврши писменим поднеском суду, казниће се новчаном казном или казном затвора до једне године.

(2) Ако је дјело из става 1. овог члана учињено на посебно непримјерен начин или је увредљиво изражавање таквог значаја да је довело или је могло довести до тежих штетних посљедица за оштећеног, учинилац ће се казнити новчаном казном или казном затвора до двије године.